AULES D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA PER AL TEMPS LLIURE

MÉS DE QUINZE ANYS D'HISTÒRIA

Fa més de quinze anys que l'Associació Aules d'Extensió Universitària per al Temps Lliure va emprendre el camí cap a l'ampliació de coneixements culturals per a la gent gran, a través de la Universitat. És el moment, doncs, de fer balanç i de recollir en una memòria, de forma sintetitzada i ordenada tot el procés de creació, organització i desenvolupament d'aquest periple. També cal fer referència als alumnes i al creixement de l'Aula, a l'organització dels cursos i matèries tractades, i a les relacions amb altres Aules. Es important constatar que sense l'existència d'una Associació aquest projecte no s'hauria pogut convertir en realitat.

Per això és tan necessària i imprescindible la participació i col·laboració de tots els socis, com a alumnes de l'Aula, en tot allò que signifiqui assolir els objectius culturals i socials que l'Associació té com a Entitat al servei de la societat.

QUINZE ANYS DE L'AULA TEMPS LLIURE
El seu passat i present

Antecedents:

Les Aules de gent gran a Europa van començar a França a final del 1969-70, concretament a Tolosa de Llenguadoc, on un professor de sociologia de la Universitat, Pierre Vellas, va observar que molts dels seus companys, un cop jubilats, experimentaven un ràpid deteriorament de les seves facultats físiques i mentals. Preocupat per aquesta situació va decidir crear una *Aula* amb un programa específic orientat al manteniment de les capacitats intel·lectuals d'aquells jubilats . En relatiu poc temps els resultats obtinguts van ser molt positius i les Aules es van estendre amb celeritat a França i altres països. Entre els anys 1978 i 1980 funcionaven ja en algunes comarques catalanes i a Barcelona ciutat unes *Aules de Gent Gran* i van destacar pel seu gran nombre d'alumnes les de la Universitat de Barcelona, conegudes com les AUGG.

L'Ajuntament de Barcelona a mitjans dels anys noranta va impulsar la creació d'Aules als barris. Pel districte Horta-Guinardó, la Sra. Montserrat Soler i la professora de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB, Sra. Montserrat Casas, conjuntament amb altres persones vinculades a Entitats socials i culturals van prendre la iniciativa de constituir una *Associació d'Aules d'Extensió Universitària per al Temps Lliure*, en règim d'autonomia i en el camp delimitat per la legislació vigent".
Els Estatuts d'aquesta Associació es van presentar al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya el dia **16 de maig de 1996**. Mentrestant es va iniciar l'activitat docent durant el darrer trimestre del curs1995-96; es va inaugurar el dijous 18 d'abril de 1996 En aquell moment hi havia setze alumnes inscrits. Un cop aprovats els Estatuts i acordat entre l'Associació i la UAB el programa i els professors dels diversos temes així com els horaris i dies de classe, es va iniciar el Curs 1996-97.

El dia **17 d'octubre de 1996**, va tenir lloc l'obertura oficial del curs de l'Aula *Temps Lliure,* a la seu de l'ICE-UAB de la Casa de la Convalescència de l'Hospital de Sant Pau, a les 10 hores, amb l'assistència de representants acadèmics de la UAB i de l'ICE, del districte municipal Horta-Guinardó, la presidenta d'AFOPA i de la presidenta de l'Associació de l'Aula.
Les classes, però, ja havien començat una setmana abans,el dimarts, **10 d'octubre.** La primera sessió va ser a càrrec de la professora Carme Tomàs de la UAB amb el tema *Barcelona, ciutat entre rius, mar i muntanya*.
Han transcorregut quinze anys i dels 16 alumnes inicials s'ha passat a 832 actualment matriculats. Aquest fet és una indiscutible demostració del gran interès de la gent gran per assolir un augment de coneixements i del seu bagatge cultural.
El programa establert entre l'Associació de l'Aula i la UAB, determinava l'objectiu de potenciar una formació multidisciplinària cercant l'aprofundiment dels problemes contemporanis amb l'ajut de professors especialitzats. Sense cap dubte, aquests objectius van ser un gran atractiu per a les persones que van prendre l'opció d'integrar-se en aquesta Aula *Temps Lliure.*
Resum de les activitats acadèmiques de l'Aula i de la Junta directiva des de l'octubre

del 1996:

Les classes es van iniciar en una aula de l'edifici de la Casa de la Convalescència, seu de l'Institut de Ciències de l'Educació de l'UAB, els dimarts i els dijous. El Curs següent (1997-1998) es van traslladar a la Casa Elizalde del carrer València, ja que es va iniciar la rehabilitació de l'edifici de la Casa de la Convalescència. El Curs 2000-2001, finalitzades les obres, van tornar a la Casa de la Convalescència. En aquell moment el nombre d'alumnes matriculats ja era de setanta.

El programa de formació, orientat a l'estudi de temes d'interès comú, es va fonamentar, en qüestions d'actualitat, com ara: les etapes de la construcció Europea segons el Tractat de Maastricht, el camí cap a una unió monetària de la UE, els problemes socials provocats per l'augment de la immigració del 1996 al 2000 que van provocar brots de xenofòbia.
Dintre de la Història Moderna es va tractar amb profunditat l'etern conflicte palestí-israelià i la gran influència del cinema pel coneixement de la història. En relació als avenços científics es va donar relleu a la Biogenètica i la Neurobiologia. També es van tractar aspectes d'Astronomia, Cosmologia, Història de la Filosofia i de les Religions, etc.

Aprovats els Estatuts, es va constituir una Junta Directiva presidida per la Sra. Montserrat Soler, per tal d'establir, entre altres objectius, el Conveni amb l'ICE-UAB, als efectes acadèmics i administratius de la programació de les classes. L'organització i coordinació de professors i matèries dels cursos va restar a càrrec de la professora de l'ICE, Sra. Montserrat Casas, cofundadora també de l'Associació. Es va determinar que els vocals de la Junta haurien d'actuar com a delegats per atendre les incidències derivades dels professors i dels alumnes durant les classes.
El curs 1999-2000 la Sra. Montserrat Soler va cessar de la presidència de l'Associació, un cop finalitzat el període fixat pels Estatuts. La va succeir el Sr. Joan Morros Cabanas, alumne de l'Aula i membre, en aquell temps de la Junta Directiva d'AFOPA, entitat que, des de l'any 1982, representa les Aules de la Gent Gran de Catalunya.

A la tardor de l'any 2002, per motiu del traspàs del Sr. Joan Morros, es va fer càrrec de la presidència en funcions la Sra. Maria Asunción Vázquez, que fins aleshores era la vicepresidenta. Al segon trimestre del Curs 2002-2003, en una convocatòria dirigida al col·lectiu que ja constava de 160 alumnes, es va ratificar en el càrrec. Dintre de la renovació de càrrecs, transcorregut el període estatuari, el secretari de la junta Sr. Salvador Juanola (membre fundador de l'Aula) va ser substituït per Joaquim Muñoz.

Durant el període de temps comprès entre els cursos 2003-2004 fins el 2007-2008, l'Aula va tenir un gran increment d'alumnes. La Junta, amb la Coordinadora del Curs Sra. Carme Tomàs i el Sotsdirector de l'ICE Sr. Josep M. Tatjer, van haver d'ajustar la programació de professors i de temes a tractar, afegir els nous grups i redistribuir els espais. També es va ampliar el nombre de vocals de la Junta Directiva, per tal que cada grup d'alumnes tingués un delegat per atendre les previsibles incidències de professors i d'alumnes durant l'horari

de les classes.

En la Memòria publicada per AFOPA (octubre 2005), i dirigida a totes les Aules pel seu president Sr. Màrius Rodriguez, es recullen totes les dades corresponents a la composició i programes d'activitats de totes les Aules catalanes i cal remarcar que ja en el curs 2003-2004 *l'Aula Temps Lliure,* ja estava situada en el tercer lloc del conjunt existent.

Durant la primavera de l'any 2006, en una assemblea general ordinària d'AFOPA, es va acordar que era necessari que un representant de *l'Aula Temps lliure* formés part de la Junta Directiva d'aquesta entitat. Es va nomenar per al càrrec el Sr. Joaquim Muñoz i Gispert. La finalitat era aconseguir que les Aules d'Extensió Universitària de la Gent Gran quedessin incloses a l'àmbit de les competències de la Conselleria d'Universitats de la Generalitat de Catalunya.

Durant l'esmentat període 2003-2008 l'Aula *Temps Lliure* va ser present a tots els actes organitzats per AFOPA i les Aules de Gent Gran de Catalunya i va assistir a les Assemblees i visites a les diverses Universitats (Rovira Virgili, UPC, Pompeu Fabra, etc.). Van ser especialment destacables les Jornades de Treball de Vic (4 de maig 2007), i de Manresa (9 de novembre de 2007) on es va participar junt amb altres Aules en la presentació de treballs i noves propostes de millora.

A l'inici del Curs 2008-2009, es va renovar la Junta Directiva i es va proclamar com a nova presidenta, des del dia 3 de novembre de 2008, la Sra. Montserrat Nolla., com a vicepresidenta la Sra. Glòria Codina, secretari Sr. Jordi Soler i tresorera Carme Andreu. Van quedar designats per la Junta 10 Vocals corresponents a tots els Grups actualment existents.

A l'inici del curs 2010-2011 ja hi havia matriculats més de 800 alumnes i hi havia una llarga llista d'espera. El 25 de març es va renovar la Junta, i en l'Assemblea Ordinària d'AFOPA va ser elegida presidenta la Sra. Montse Lamúa i com a vicesecretària la Sra. Carme Andreu, ex tresorera de *l'Aula Temps Lliure.*

En aquesta nova etapa de l'Associació, la Junta Directiva va convocar pel dia 24 de novembre del 2010 la primera Assemblea General Ordinària que aprovaria uns nous Estatuts i la fixació d'una quota econòmica anual, per poder afrontar les despeses derivades de la nova organització de l'Aula. Hi van assistir setanta alumnes.

L'any següent i, com que el nombre d'alumnes no parava de créixer, es va convocar una segona Assemblea General Ordinària per fixar la Junta directiva, el nomenament de nous vocals, el Reglament de Règim Intern i l'Estat Econòmic de l'Associació.

TIPOLOGIA D'ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ – AULA

L'aula *temps lliure* es proposa com objectiu principal l'augment del nivell cultural de la gent gran dins de l'àmbit de la col·laboració universitària. Per tal de dur a terme aquest propòsit s'han anat desenvolupant vincles amb diverses entitats i s'han dissenyat diferents activitats formatives que han despertat un gran interès per part de l'alumnat

Relacions amb Entitats: Generalitat de Catalunya, la Universitat Autònoma de Barcelona a través del Institut de Ciències de l'Educació i el Institut d'Envelliment i altres Universitats. Vinculació amb les Aules de Catalunya i estrangeres, de forma directa i a través d'AFOPA. Intercanvi d'experiències amb Universitats estrangeres, amb l'Ajuntament de Barcelona, Districte d'Horta Guinardó, amb el Grup de Treball de la Gent Gran, El Departament de Serveis a les Persones i la Coordinadora d'Entitats.

Activitats acadèmiques (cursos) amb professors universitaris sobre diverses temàtiques d'interès amb possibilitat de visites a museus, edificis emblemàtics, exposicions...

Sortides comentades a Centres, Laboratoris i Museus com el de la Ciència i de la Tècnica de Terrassa, Museus de Zoologia i Geologia, Cosmocaixa, la Torre Agbar, el Parc de Recerca Biomèdica, etc.

Sortides de camp a diverses comarques de Catalunya amb la finalitat d'estudiar *in situ* diferents aspectes tractats a classe sobre geografia, geologia, clima, ecologia, producció de recursos, història, literatura...

Sortides organitzades pels propis alumnes a partir d'un interès concret que sorgeix a l'aula.

Viatges a l'estranger a final de curs.

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS EXTERNES MÉS RELLEVANTS

curs 1995-96. Dins el curs *Qualitat de Vida*: "Un problema també científic i tecnològic" impartit per la professora Carme Tomàs, es van organitzar diverses visites:
25 d'abril: Parc de Bombers del carrer de Provença de Barcelona per conèixer de forma pràctica les normes de prevenció de riscos d'incendi a l'àmbit de la llar.
9 de maig: Estació de control de la contaminació atmosfèrica de la Plaça Molina, on mitjançant diversos instruments es recull informació de l'atmosfera que directament es transmet al Centre del Control del Medi situat a la Zona Franca. Visita, posterior al Centre de Control.
23 de maig: Planta depuradora de Gavà
30 de maig: visita als Laboratoris Municipals del Control dels Aliments on es van poder veure les diverses fases de control de la qualitat higiènica i sanitària de diferents aliments i, de forma especial, els provinents de medis contaminats, com per exemple el peix i el marisc.
13 de juny: Planta incineradora de Montcada i Reixac.

curs 1996-97 El curs es va fer també a la Casa Elizalde a mes a mes de Sant Pau.
La professora Carme Tomàs va proposar el tema *Barcelona, ciutat entre rius, mar i muntanya,* d'octubre a desembre i va organitzar diverses sortides de camp:
24 d'octubre: Centre d'Informació del Parc de Collserola, on per mitjans audiovisuals es va

obtenir una completa informació de les característiques del Parc, en tots els seus variats aspectes de flora, fauna, recursos, etc. La visita es va finalitzar a la Casa Museu Verdaguer, dedicada a la memòria d'aquest gran poeta català.
21 de novembre: Centre Educatiu de Can Coll de Collserola situat al terme municipal de Cerdanyola, on es pot apreciar el règim i organització de la vida d'una família benestant a l'àmbit de la pagesia.
12 de desembre: Port de Barcelona.
I durant el curs sobre *Els fluxos d'energia a la Ciutat*, es van fer les sortides:
24 d'abril: Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya.
15 de maig: edifici principal d'ENHER del Passeig de Gràcia.
29 de maig: Centre de control de Trànsit de la Vall d'Hebron.
11 de juny: visita a Mercabarna.

curs 1998/99 Sobre la temàtica de *formació del delta d'un riu,* el professor Joan Franch va organitzar les següents sortides:
7 de maig**:** delta del riu Llobregat. Es va fer un recorregut pels aiguamolls (espai natural protegit), i des de l'aguait es van poder veure diferents aus migratòries. Es van visitar els grans espais de conreu hortícoles del Prat de Llobregat, i es va poder contemplar el treball de recollida de les carxofes en una Cooperativa agrícola de la zona.
28 de maig: segona sessió al delta del Llobregat per conèixer la desembocadura del riu, i observar el profund arrelament a la sorra d'algunes espècies de plantes. La sortida va finalitzar amb una visita al Museu del Delta, on hi ha molta informació ecològica, agrícola i social del territori.

curs 1999/2000 De les matèries programades d'aquest curs es destaquen les sessions que el professor Joan Franch va dedicar al tema *els altres barcelonins* i que va incloure una sortida:
27 de maig: Recorregut per diversos ecosistemes dins la ciutat de Barcelona: Turó de la Rovira, illa de l'Eixample (visita a un ecosistema de flora i fauna), i Parc de la Ciutadella.
3 de juny: sessió de pràctiques al Laboratori de la UAB.

curs 2000/01 Participació en diversos actes protocol·laris:
maig: Participació d'alumnes de l'Aula *Temps lliure* a la Convenció de les Aules de Catalunya a Caldes de Malavella. Es tractava de sol·licitar al Departament de Benestar Social que posés atenció al creixement de les Aules de la Gent Gran donada la importància del fet social que això representava i que actués en conseqüència. L'organització de l'acte va anar a càrrec del Sr. Joan Morros. Els resultats van ser molt satisfactoris.
14 de juny: Participació de l'Associació i un nombrós grup d'alumnes de l'Aula *Temps lliure* als actes de cloenda del curs 1999/2000 de les aules d'extensió universitària de la gent gran que va tenir lloc al Seminari de Vic. Aquests actes van incloure un recorregut pels llocs històrics i emblemàtics de la ciutat: catedral amb les famoses pintures de Sert, museu de la pell, edifici del Sucre (on es va dinar) i comiat presidit pel rector de la Universitat de Vic i altres autoritats al popular teatre l'Atlàntida.

curs 2001/02 A més de les activitats del Curs 2000-2001, l'Aula Temps Lliure" va participar en actes organitzats per l'AFOPA, com ara la cloenda Oficial del Curs de les Aules de Catalunya, que es va celebrar a Tarragona el dia 20 de juny. Els actes d'aquesta cloenda es van celebrar a la Universitat Rovira i Virgili, amb una nombrosa assistència de les AUGG i de les Aules de comarques.
Amb motiu del curs de 8 sessions *Usos de l'aigua,* els professors Joan Franch i Jordi Bartolomé, van organitzar una sortida de dos dies:
17 i 18 de maig: sortida a la Ribera d'Ebre amb la finalitat de conèixer els diferents aspectes dels temes tractats a classe. Es va visitar la Central Hidroelèctrica de Riba-roja alimentada amb les aigües del pantà de Mequinensa, també es va seguir t el procés de la moderna depuradora d'aigües residuals de la població de Flix. Durant l'itinerari es va poder constatar la importància de la proximitat del riu Ebre en l'explotació de grans zones de

conreus dedicats a la producció de fruites i hortalisses.
També el conjunt ecològic de l'Espai Natural de *Les Cebes* situat a un meandre del riu Ebre on es va realitzar una visita dels diferents espais i es va comprovar la gran varietat de flora i fauna. El recorregut per la comarca va finalitzar a l'històric poble de Miravet, amb un dinar amb tots els assistents.
Viatge de final de curs: Sicília.

curs 2002/03 En el curs dels professors Joan Franch i Jordi Bartolomé, i un cop acabat el programa es realitza la sortida de tres dies: del 5 al 7 de maig: La Cerdanya. Agricultura forestal i Ramaderia de la comarca.
Viatge de final de curs: Polònia.

curs 2003/04 Les sortides més rellevants del curs van ser les següents:
5 de febrer: visita al jardí botànic amb la professora Carme Tomàs.
17, 18 i 19 de maig: sortida a l'Albera organitzada pels professors Joan Franch i Jordi Bartolomé.
Aproximació als valors paisatgístics, naturals, històrics i culturals del tram més oriental dels Pirineus. Descoberta d'algunes singularitats de la zona: la rufa, els animals autòctons (tortuga, fagina...), vestigis megalítics i medievals.
Dintre dels actes de cloenda oficial del Curs 2003-2004, l'AFOPA va organitzar, el 4 de juny, una trobada de les Aules de Catalunya al Palau de Convencions del Fòrum de Barcelona i on l'Aula *Temps Lliure* hi va estar representada per la seva presidenta Sra. Maria Asunción Vázquez i un nombrós grup d'alumnes.
Viatge de final de curs: Irlanda.

curs 2004/05 El tema del curs dels professors Joan Franch i Jordi Bartolomé era *l'Alt Pirineu*.
5 d'abril: el conegut professor Marti Boada, va intervenir per a explicar tot el procés de creació del Parc Natural del Pirineu, un espai natural protegit i d'un immens valor ecològic.
16 al 18 de maig: Centre de Natura i Desenvolupament sostenible del Pirineu situat Les Planes de Son, patrocinat per La Caixa de Catalunya.
Viatge de final de curs: Països Bàltics, Finlàndia i Sant Petersburg.

curs 2005/06 En acabar el curs *Les comarques de Catalunya* es va realitzar la sortida programada a la comarca de La Garrotxa i la seva zona volcànica. Aquesta va ser una sortida més de les realitzades amb el professors Joan Franch i Jordi Bartolomé:
17 a19 de maig: Fageda d'en Jordà i zona volcànica de la Garrotxa (volcà Croscat) i L'Empordà.
Visita a l'Exposició d'Agustí Centelles en el Palau de la Virreina guiats per el professor Ramon Alquézar.
Viatge de final de curs: Turquia.

curs 2006/07 Amb motiu dels vint-i-cinc anys de l'Agrupació d'Aules de Formació Permanent per a la Gent Gran de Catalunya-AFOPA, es van celebrar unes jornades de treball, a les quals l'Associació de l'Aula Temps Lliure, conjuntament amb la majoria d'Aules de Catalunya, hi va participar.
4 de maig, primera jornada a la ciutat de Vic, el professor Josep Torrellas i Vendrell de la Universitat de Girona va presentar la ponència *El passat i el present de la formació de la gent gran.*
!6, 17, 18 de maig: sortida als camps de conreu de la Comarca d'Alt Camp.

curs 2007/08 Seguint amb la celebració del vint-i-cinquè aniversari:
9 de novembre: segona jornada a l'Escola d'Enginyeria de la Universitat Politècnica de Catalunya, de la ciutat de Manresa.
Visita guiada per el professor Ramon Alquézar al Centre Cultural Contemporani de Barcelona sobre la Transició a la democràcia.
Tal com estava previst, dintre del curs *Ecosistemes marins* a càrrec dels professors Joan

Franch i Jordi Bartolomé, es realitza una sortida de tres dies. Degut al creixement de nombre d'alumnes de l'Aula la sortida es realitza en dos torns:
19, 20, 21 de maig / 21, 22 i 23 de maig: Palamós i Costa Brava. Recorregut des de la Fosca fins a Cala Castell pel camí de Ronda per descobrir els ecosistemes litorals; ruïnes d'Empúries; museu de la pesca i subhasta de peix a la llotja.

curs 2008/09 En acabar el curs es realitza la sortida de camp programada del curs *L'energia i l'aigua:*
18, 19 i 20 de maig / 20, 21, 22 de maig: Tarragona. Visita a la Petroquímica, Central nuclear de Vandellós, Parc eòlic de la Teixeta, Central hidroelèctrica de Ribaroja i parc solar de Flix. Navegació fluvial de Móra a Miravet i visita al castell.
Viatge de final de curs: Malta.

curs 2009/10 Els professors Joan Franch i Jordi Bartolomé proposen com a cloenda del seu curs *Introducció a l'ecologia,* la ja tradicional sortida de tres dies:
17, 18, 19 de maig / 19, 20, 21 de maig: De les planes de Lleida a l'Alt Pirineu. Visita a la timoneda d'Alfés, canal Segarra-Garrigues, planter de Gerri de la Sal, prats de dall (Gavàs), estany de Montcortés, museu del pastor de Llessuí.
Viatge de final de curs: Normandia.

Curs 2010/11 Cloenda del curs *El medi i l'home al voltant del riu* amb la sortida opcional de tres dies. El nombre de grups no para de créixer i ara ja es realitzen tres torns:
16, 17, 18 de maig / 18, 19 i 20 de maig / 23, 24 i 25 de maig: Sortida al Delta de l'Ebre. Arrossars i horta del Delta, muscleres, observació d'ocells en punts de guaita i centre de recuperació d'avifauna; museu del Montsià.
Viatge de final de curs: La Toscana.

Curs 2011/12 Sortida de tres dies relacionada amb el curs *Producció d'aliments: recursos i impactes* que es va realitzar a La Plana de Lleida, completada amb la visita realitzada a les Coves de l'Espluga del Francolí i el Museu de la Vida Rural.
Visites complementaries els cursos: Centre de Regulació Genòmica. Museu Blau de Ciències de Barcelona. Teatre Nacional de Catalunya. Imaginari, la mirada matemàtica al Museu d'Història de Catalunya.
Visites organitzades tant per l'Associació com per diferents grups: Temple de la Sagrada Família. Centre Històric del Hospital de Sant Pau. Caixa Fòrum, pintors impressionistes, Delacoix i Goya. Monestir de Pedralbes. Col·legi d'Advocats. Palau del lloctinent de la Corona Catalano-aragonesa. Facultat de Veterinària i Biblioteca de la UAB.
Viatge de final de curs: Alsàcia i Creuer pel Rhin.

Barcelona, setembre 2012

Agraïment:
La Junta de l'Aula Temps Lliure, agraeix especialment al company Joaquim Muñoz i Gispert la seva paciència i dedicació desinteressada per recopilar i lliurar-nos els documents que han fet possible la redacció d'aquest treball.

ANNEX

MATERIES IMPARTIDES DURANT EL CURS

1995-1996	Qualitat de vida: un problema també científic	Carme Tomàs
1996-1997	Què diu la TV i com ho diu?	Anna M. Torrent
	Barcelona, ciutat entre rius, mar i muntanya	Carme Tomàs
	El mon contemporani, reflectit al cinema	Ramon Alquèzar
	L'art català contemporani 1874-1996	Teresa Camps
	Barcelona, una ciutat en transformació	Rosa Ascón
	Un segle de canvis i somnis 1898	José Luis Martín
	L'energia, fons, consums i transformacions	Carme Tomàs
1997-1998	El delta del Llobregat	Carme Tomàs
A Sant Pau	El món actual, 1945-95	Ramon Alquézar
	Història de Catalunya	Martí Marín
	Història de Barcelona	Sebastià Riera
A Elizalde	La unió europea entre la política i l'economia	Muriel Casals
	La premsa escrita	Maria Corominas
	Història de l'Europa contemporània	José Luis Marín
	Mitjans audiovisuals: ràdio i televisió	Maria Corominas
1998-1999	La ciutat multiplicada. Barcelona 1975-1999	Francesc M. Muñoz
Grup: A	La represa cultural de Catalunya art i pintura	Cecília Llobet
	Història de Barcelona. L'eixample de Cerdà	Sebastià Riera
	Els altres Barcelonins	Joan Franch
1999-2000	Una Europa unida	Mª Villanueva, Muriel Casals
Grup: A	L'espai i el temps	Josep Casadellà
	Catalunya durant el franquisme	Ramón Alquézar
	Salut i qualitat de vida	Concha Menendez
2000-2001	Immigració i model de societat	Maria Villanueva
Grup: A	El món àrab contemporani	José Luís Martín
	Cinema sobre la Historia del segle XX	Ramon Alquézar
	Conflictes, cultura de la pau, ONGs	Arcadi Oliveres
	Ser gran i explicar-ho als joves	Jaume Funes
	Biotecnologia i bioètica	Ramon Maria Nogués
	La tecnologia aplicada a la vida quotidiana	Josep Casadellà
	Sistemes naturals	Joan Franch
2001-2002	Interdependència i globalització	Maria Villanueva
Grup: A	El cinema i la història contemporània	Ramon Alquézar
	Enginyeria genètica	Ramón Maria Nogués
	Els usos de l'aigua	Joan Franch, J. Bartolomé
	Barcelona, cap al futur	Abel Albet

	El cosmos tal com el veiem	Josep Casadellà
	L'enginyeria genètica	Ramon M. Nogués
	Literatura catalana del segle XX	Lluis Quintana
2002-2003	Catalunya 1714-1936	Ramon Alquézar
Grup: A	Narrativa normativa del segle XX	Lluís Quintana
	Històries de la ciència, literàries científiques	Josep Casadellà
	Globalització, conflictes del món actual	Arcadi Oliveras
	Educació del consum, acció sobre el medi	Carme Rovira
	Aproximació a l'art contemporani	Cecilia Llobet
	La Cerdanya	Joan Franch, J. Bartolomé
2003-2004	Història del pensament filosòfic	Josep Olesti
Grups:	Literatura, tres moments narratius	Lluís Quintana
A/B	La pintura romànica, el seu rerefons	Rafael Bofill
	Questions sobre la vida	Carme Tomàs
	Historia de les religions	Jaume Botey
	La música	Cèsar Calmell
	Les emocions al llarg de la vida	Pere Darder
	Ciències i ètica	Ramon M. Nogués
2004-2005	Lliçons de filosofia	Josep Olesti
Grups:	El romanticisme	Lluís Quintana
A/B/C	Hinduisme i budisme: religions d'Orient	Vicente Merlo
	Geopolítica	Rafel Grassa
	Qüestions sobre la viada	Carme Tomàs
	Relacions entre fe i política	Jaume Botey
	Ciència i ètica	Ramon Maria Nogués
	Conflictes al Orient Mitjà	M. Assumpció Blanco
	Música	Cèsar Calmell
	El proper Orient	J. Lluís Martin
	L'alt Pirineu	Joan Franch, J. Bartolomé
2005-2006	Llegir poesia	Enric Cassany
Grups:	La física i el cosmos	Josep Casadellà
A/B/C/D	Com s'expressa el genoma	Carme Tomàs
	Música	Cèsar Calmell
	Història contemporània i cine	Ramon Alquézar
	Conflictes a l'Orient Mitjà	M. Assumpció Blanco
	La informació econòmica	Muriel Casals
	Històries de la ciència	Josep Casadellà
	Aproximació a la història de la filosofia	Francisco Bengoechea
	Les comarques de Catalunya	Joan Franch, J. Bartolomé
	La transició a Catalunya (1975-1982)	Ramón Alquèzar
2006-2007	Nutrició, aliments, ... Som el que mengem?	Carme Tomàs
Grups:	La guerra freda (1945-1991)	Ramon Alquézar
A/B/C/D	La matemàtica a través de la història	Lourdes Figueiras
	Riscos geològics	Joan Bach
	Els mostres orígens prehistòrics	Raquel Piqué i Huerta
	L'economia als mitjans de comunicació	Muriel Casals
	Anàlisi fisiològica del concepte de tolerància	Josep Olesti

	Desenvolupament del turisme	M. Assumpció Blanco
	Clàssics catalans del periodisme literari	Enric Cassany
	La física i el cosmos	Josep Casadellà
	El repte de la globalització	Muriel Casals
	Neurologia, etiquetes, estètiques, espirituals	Ramon M. Nogués
	Algunes obres de la literatura europea	Enric Cassany
	Economia, política, una relació estreta	Muriel Casals
	Cinema i història contemporània	Ramon Alquézar
	Matemàtiques vives	Lourdes Figueiras
	Questions sobre la vida	Carme Tomàs
	La evolució de l'art del segle XX	Lluïsa Jover
	Catalunya contemporània, arrels del present	José Luis Martín
	Perspectiva ecològica de l'agricultura	Joan Franch, J. Bartolomé
2007-2008	Cinema i història contemporània	Ramon Alquézar
Grups:	Neurobiologia i processos humans	Ramon M. Nogués
A/B/C/D/E/F/T	L'evolució de l'art del segle XIX-XX	Lluïsa Jover
	El món musical	Joan Fradera
	Formes de vida	Carme Tomàs
	L'art del segle XX-XXI	M. Àngels Domingo
	Algunes obres de la literatura europea	Enric Cassany
	Les matemàtiques a través de temps	Jordi Deulofeu
	La vida i la radioactivitat	Javier Castelo
	Biodiversitat i evolució	Carme Tomàs
	La guerra freda (1945-1991)	Ramon Alquázar
	La globalització	Pilar Benejam
	El genoma humà	Carme Tomàs
	La física i el cosmos	Josep Casadellà
	Ecosistemes marins	Joan Franch, J. Bartolomé
2008-2009	Catalunya 1923-1939	Ramon Alquézar
Grups:	Cent anys de teatre	Olivia Gassol
A/BC/D/E/F/T	La vida i la radioactivitat	Josep Castelo
	Història de Catalunya del passat al medievo	Josep M. Salrach
	La globalització	Pilar Benejam
	Evolució de la humanitat i de les religions	Ramon M. Nogués
	L'art del segle XX, primeres avantguardes	M. Àngels Domingo
	Catalunya medieval, imatges i paraules	Josep M. Salrach
	Formes de vida	Carme Tomàs
	Introducció al pensament filosòfic	Josep Olesti
	Hi ha matemàtiques a tot arreu	Lourdes Figuiras
	La música europea, segona meitat segle XIX	Cèsar Calmell
	Tres novel·les centenàries	Enric Cassany
	Cinema i història contemporània	Ramon Alquézar
	La Unió Europea, existències i dificultats	Muriel Casals
	Neurobiologia, coneixement humà	Ramon M. Nogués
	Biodiversitat i evolució	Carme Tomàs
	Teatre i modernitat:: finals segle XIX i XX	Margarita Casacuberta
	El món arabomusulmà contemporani	Francesc Espinet
	Les matemàtiques i la seva història	Jordi Deulofeu
	Mitologia clàssica	Joan Fradera
	La música europea, romanticisme i realisme	Joan Fradera
	Immunitat, infecció, radicals lliures	Carme Tomàs
	Clàssics de la novella juvenil d'aventures	Salvador Comelles
	La energia i l'aigua	Joan Franch, J. Bartolomé

2009-2010	Les matemàtiques i la seva història	Jordi Deulofeu
Grups:	Els significats del concepte de llibertat	Francisco Bengoechea
A/B/C/D/E/F	El Google, el mòbil, la matemàtica	Llorenç Roselló
T/U	Història de Catalunya	Josep M. Salrach
	La música europea, romanticisme i realisme	Cèsar Calmell
	Biologia: temes de d'actualitat	Carme Tomàs
	L'energia dels nuclis atòmics	Javier Castelo
	Clàssics de la novella juvenil d'aventures	Lluís Quintana
	Cinema i història contemporània	Ramon Alquézar
	Memòries de escriptors catalans segle XX	Enric Cassany
	Història de la pintura catalana	Cecília Llobet
	Està canviant el capitalisme?	Muriel Casals
	Biologia: temes d'actualitat	Carme Tomàs
	Evolució de la humanitat i de lles religions	Ramon M. Nogués
	Sistema immunitari: identitat, infecció	Carme Tomàs
	Història de Catalunya dels segles XIII-XVI	Josep M. Salrach
	Què sabem de l'energia dels nuclis atòmics?	Javier Castelo
	Teatre i modernitat tombant el segle XIX	Olivia Gassol
	La Catalunya moderna	Francesc Espinet
	Catalunya 923-1939	Ramon Alquézar
	El món arabomusulmà contemporani	Francesc Espinet
	Geografia de Catalunya i les Comunitats	Pilar Benejam
	Alimentació mediterrània: la més saludable	August Corominas
	Introducció a l'ecologia	Joan Franch, J. Bartolomé

2010-2011	Història de la pintura catalana	Cecília Llobet
Grups:	Ideologies polítiques contemporànies	Josep M. Sanahuja
A/B/C/D/E/F	La Catalunya medieval (segles XI- XIII)	Josep M. Salrach
T/U	La Catalunya medieval: (segles IX-XIII)	Josep M. Salrach
	Un tast d'astronomia	Javier Castelo
	Biologia: temes d'actualitat	Carme Tomàs
	El conte com a tema literari	Salvador Comellas
	Catalunya, 1898-1923	Ramon Alquézar
	Què sabem de l'energia dels nuclis atòmics?	Javier Castelo
	El Google, el mòbil, la matemàtica, segle XXI	Llorenç Roselló
	Clàssics de la novella juvenil d'aventures	Lluís Quintana
	Memòries de escriptors catalans	Enric Cassany
	La vida i la radioactivitat	Xavier Castelo
	Cinema i història contemporània	Ramon Alquézar
	La Catalunya moderna	Francesc Espinet
	Teatre i modernitat tombant el segle XIX	Marta Sorribas
	El món arabomusulmà contemporani	Francesc Espinet
	La llibertat i el mal	Francisco Bengoechea
	Ètica i ciències de la vida	Ramon M. Nogués
	Fams i epidèmies en la historia humanitat	Josep M. Salrach
	Europa i la mediterrània a la Edat Mitjana	Josep M. Salrach
	Està canviant el capitalisme?	Muriel Casals
	Història de la descolonització a Àsia i Àfrica	Josep M. Sanahuja
	Curs de música	Cèsar Calmell
	La comprensió entre les persones	Anna M. Sells
	Rocks, estètica i comunicació	Enric Puig Giralt
	Les matemàtiques i la seva història	Jordi Deulofeu
	Neurobiologia i processos	Ramon M. Nogués
	Tres novel·les centenàries	Enric Cassany
	El medi i l'home al voltant del riu	Joan Franch, J. Bartolomé

2011-2012	Constel·lacions i estrelles	Javier Castelo
Grups:	Poesia i paisatge	Salvador Comelles
A/B/C/D/E/F	Relacionem l'IMP3 i Bach	Lorenç Roselló
G/T/U	Catalunya sota la dictadura franquista	Ramon Alquézar
	A què fem atenció: procés i propòsit	Anna Maria Sells
	Les Plantes medicinals	Montserrat Parada
	L'espai musulmà, avui	Francesc Espinet
	Religions, savieses i espiritualitats	Ramon Maria Nogués
	Els reptes de l'actual moment polític	Arcadi Oliveres
	Literatura i cultura catalana, 1939-1959	Olivia Gassol
	La pintura catalana, guerra civil a segle XXI	Cecília Llobet
	Barroc i classicisme	Cèsar Calmell
	Cinc obres mestres del patrimoni musical	Rafael Esteve
	Lectures de poesia contemporània	Lluís Quintana
	Claus per interpretar l'actualitat geològica	Joan Bach, R. Linares
	Orient Mitjà, final Primera G. M.	Jaume Botey
	Cinema i història contemporània	Ramon Alquézar
	Actualitat econòmica	Muriel Casals
	Els catalans i la Edat Mitjana	Josep Maria Salrach
	La globalització	Pilar Benejam
	La història de la Indumentària	Enric Puig
	L'article literari	Enric Cassany
	L'evolució social de Barcelona	Maria Subirats
	Visió global de la historia de la música	Rafael Esteve
	Transformació i govern a Catalunya	Oriol Nel.lo
	Les plantes medicinals, una teràpia	Esperança Carrió
	La vida i la radioactivitat	Javier Castelo
	Alguns temes de la física	Josep Masalles
	Biologia: Qüestions d'actualitat	Carme Tomàs
	L'ecologia: com treballa el món	Joan Franch, Jordi Bartolomé

FOTOGRAFIES DELS ALUMNES DE LES AULES

24 | Societat

DILLUNS, 12 DE NOVEMBRE DEL 2007

Universitats 25 anys de la creació de les aules d'extensió universitària

Reportatge

Ramon Maria Nogués, dijous passat, impartint la classe sobre la constitució del cervell a l'aula d'extensió universitària de la Casa de Convalescència de la UAB ■ PERE VIRGILI